

6566 кг і 4,04%, та 602 бугаї-плідники чистопородної червоної степової породи з надосм матерів відповідно 5985 кг, 3,99% і матерів батьків – 6566 кг і 4,04%.

На другому етапі створення нового типу продовжувалися дослідження із вивчення інтенсивності росту і розвитку молодняка як у репродукторах імпортованої худоби, так і у базових господарствах, придатності корів до машинного доїння, відбору корів в селекційне ядро, вивченню споріднених груп та розведенню тварин бажаного типу “у собі”.

На третьому етапі було завершено формування генеалогічної структури нового типу, вивчені поєднання споріднених груп, завершені дослідження із вивчення продуктивних і племінних якостей, біологічних та технологічних особливостей корів селекційного ядра загальною чисельністю в 14 базових господарствах 3110 голів і підготовлені матеріали для апробації жирномолочного типу створюваної червоної молочної породи. Зазначений внутріпорідний тип апробовано як нове селекційне досягнення наприкінці 1998 року і рекомендовано до широкого використання на півдні України у зоні ризикованого богарного землеробства.

УДК 636.32/.38085

Н.М.КОРБИЧ

ПОКАЗНИКИ ВОВНОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ

Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН –
Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Асканійська тонкорунна – це перша вітчизняна порода овець, яка була виведена академіком М.Ф.Івановим за період з 1925 до 1934 року. М.Ф.Іванов дав всебічний аналіз спадковості вовнових властивостей під час схрещування різних порід овець, які мають стійку спадковість. При цьому він показав, що помісі мають вовновий покрив проміжного характеру, порівняно з початковими породами. Також він надав особливе значення необхідності враховувати, що спадкові задатки, які були одержані тваринами, проявляються в повній мірі тільки при найкращих умовах годівлі та утримання.

З метою збільшення продуктивності та поліпшення вовнових якостей овець асканійської тонкорунної породи вченими інституту «Асканія-Нова» методом чистопородного розведення та схрещування з австралійськими мериносовими баранами створений таврійський внутріпорідний тип асканійських овець.

На основі вищеприведеного матеріалу нами було проведено вивчення показників вовнової продуктивності австрало-асканійських овець (вихід та настриг митого волокна, сортовий склад рун, довжина та жива маса тварин) з метою визначення бажаного типу вовнового покриття овець.

Для досліджень була відібрана вовна овець таврійського внутріпорідного типу різних статевовікових груп: барани – плідники, барани – річняки, перярки та ярки, в кількості 50 голів від кожної групи.

В результаті проведеного схрещування у овець відбулося розщеплення показників вовни частково в сторону австралійських мериносів, частково в сторону асканійської тонкорунної породи, а частина тварин мали комплекс властивостей характерних двом початковим породам (проміжний тип).

Встановлено, що серед піддослідних тварин найбільший настриг митого волокна відмічався у овець з австралійським характером вовнового покриву, який склав у баранів – плідників 5 кг, баранів – річняків – 3 кг, переярок – 3,5 кг і ярок 2,5 кг, що на 0,5 – 0,7 кг більше порівняно з тваринами для яких характерний асканійський тип вовнового покриву. Вихід митої рунної вовни у тварин з австралійським типом вовнового покриву склав 60 – 65%, з асканійським – 50 – 56%.

Питома вага рунної вовни в дослідних групах була достатньо високою і склала в середньому 94% у тварин з австралійським характером вовнового покриву та 92% у тварин з асканійським типом вовни, а нижчих сортів відповідно 6 – 8%.

Крім того, у піддослідних тварин з австралійським типом вовни були руна з тониною основного сорту 70 якості – 25% та 64 якості – 40%, а також односортні за довжиною 40 – 60%. У тварин з асканійським типом вовнового покриву, як за довжиною, так і за тониною були руна двох сортів. Руна піддослідних тварин були достатньо вирівняні за вище приведеними показниками.

Середня природна довжина у піддослідних тварин склала 10,5-11,0 см, а істинна довжина – 12,5 см. Жива маса у піддослідних тварин з асканійським характером вовнового покриву склала у баранів-плідників 89 кг, баранів-річняків 55 кг, переярок 58 кг та ярок 41 кг, що на 2 – 4,5 кг більше, ніж у тварин з австралійським типом вовнового покриву.

Таким чином, на даному етапі селекційно-плеємної роботи з таврійським типом асканійських тонкорунних овець, можна констатувати про наявність вовни різних типів, яка потребує подальшого вивчення її властивостей з метою визначення бажаного покриву тварин.

УДК 636.2.082.453.5

Н.О.КОРИНЕЦЬ, Ф.І.ОСТАШКО, В.М.КАНДИБА, О.Б.СУШКО,
В.О.КОРОБКО

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СПЕРМОПРОДУКЦІ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІННО-МІНЕРАЛЬНОГО ПРЕМІКСУ

Харківський біотехнологічний центр УААН

Підвищення ефективності використання бугаїв-плідників і зменшення кількості браку при заготівлі та кріоконсервації спермопродукції є актуальними проблемами для плеємних підприємств. Якість нативної сперми і збереження повноцінності спермій після заморожування і відтаювання значною мірою залежать від співвідношення і якості основних компонентів раціону годівлі бугаїв-плідників. Для забезпечення раціонів бугаїв вітамінами і мікроелементами використовують спеціальні премікси. Проте, маючи істотні

недоліки в рецептурі, існуючі премікси не можуть забезпечити досягнення генетичного потенціалу бугаїв-плідників, особливо в умовах їх цілорічного інтенсивного використання на племпідприємствах, де часто порушуються умови годівлі і утримання. Метою нашої роботи були пошуки методу підвищення якості спермопродукції бугаїв шляхом згодовування розробленого преміксу КВМ-1БП (комплекс вітамінно-мінеральний для бугаїв-плідників).

Роботу виконували на базі КСП «Харківплемсервіс» у 1997-1998 рр. протягом 150 днів (грудень-квітень). Експеримент здійснювали на бугаях-плідниках, розділених на дві групи (по 7 бугаїв у кожній) за принципом параналогів. На протязі досліду тварини контрольної і дослідної груп отримували однаковий основний раціон, який включав сіно посівне зерново-бобове, моркву, комбікорм. Бугаї дослідної групи додатково отримували по 40 г преміксу КВМ-1БП на голову за добу. До його складу входили вітаміни А, Д₃, Е, мікроелементи-цинк, марганець, мідь, кобальт, йод, а також висівки пшеничні.

Кількість садок у дослідній і контрольній групах за період досліду була однаковою і становила 372 садки у кожній групі. Однак кількість нормальних еякулятів у дослідній групі становила 278, що на 21,4% більше ($P < 0,01$), ніж у контрольній (відповідно 229 еякулятів за період досліду). Кількість вибракуваних еякулятів у дослідній групі становила 94, а в контрольній 143. У процентному співвідношенні кількість вибракуваних еякулятів у дослідній групі була меншою на 65,7% ($P < 0,01$). Середній об'єм еякуляту в дослідній групі становив 5,1 мл, що на 16% більше, ніж у контрольній – 4,4 мл ($P < 0,01$). Концентрація спермій у нормальних еякулятах у дослідній групі становила 1,1 млрд мл, а в контрольній – 1,0 млрд мл. У процентному співвідношенні концентрація спермій у спермі бугаїв дослідної групи була більшою на 10% ($P < 0,05$), ніж у контрольній. Кількість активних спермій у еякуляті у дослідній і контрольній групах становила відповідно 4,7 і 3,5 млрд. У бугаїв дослідної групи цей показник був вищим на 28,9%, ніж у контрольній ($P < 0,01$).

За період досліду кількість отриманих спермодоз становила у дослідній групі 43915, а в контрольній 30315. У процентному співвідношенні кількість спермодоз у дослідній групі була більшою на 44,9% ($P < 0,01$). Кількість спермодоз, вибракуваних після заморожування, у дослідній групі становила 4585, що на 9,1% ($P < 0,001$) менше, ніж у контрольній (відповідно 5046 спермодоз). Вживаність спермій при 38⁰С після заморожування і відтаювання становила у дослідній групі 7,8 год., що на 9,4% більше, ніж у контрольній – 7,1 год ($P < 0,01$).

Економічна ефективність за рахунок збільшення кількості спермодоз, придатних для зберігання і використання, за один місяць на одного бугая становить 803,5 гривень.

Таким чином, включення преміксу КВМ-1 БП у раціон бугаїв-плідників сприяє підвищенню кількості і якості нативної сперми, а також збільшенню кількості спермодоз і їх кріорезистентності.